

УДК 336.225:004.8

DOI 10.33244/2617-4154.3(24).2026.46-55

В. В. Капустник,*доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри податкового права,
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого***V. V. Kapustnyk,***Doctor of Law, Associate Professor, Associate Professor
of the Department of Tax Law Yaroslav Mudry National Law University
email: v.v.kapustnyk@nlu.edu.ua***ORCID 0000-0003-0733-4233**

АЛГОРИТМІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ: МЕЖІ АВТОМАТИЗОВАНОГО ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ТА ГАРАНТІЇ ПРАВ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ

ALGORITHMIZATION OF TAX CONTROL IN UKRAINE: LIMITS OF AUTOMATED DECISION-MAKING AND GUARANTEES OF TAXPAYERS' RIGHTS

Метою статті є визначення правових меж алгоритмізації податкового контролю в Україні та обґрунтування напрямів удосконалення гарантій захисту прав платників податків в умовах цифрової трансформації податкового адміністрування.

Використано формально-юридичний, системно-структурний, порівняльно-правовий і правогерменевтичний методи. Емпіричну основу становлять положення податкового законодавства України та практика Верховного Суду щодо оскарження рішень про віднесення платників податків до категорії ризикових і зупинення реєстрації податкових накладних.

Встановлено, що алгоритмізація податкового контролю є складовою цифровізації публічного управління та реалізується через використання автоматизованих механізмів аналізу податкової інформації й оцінювання ризиків. З'ясовано, що чинна модель автоматизованого моніторингу ґрунтується на ризик-орієнтованому підході, однак породжує проблеми, пов'язані з недостатньою прозорістю критеріїв ризиковості, формальним мотивуванням рішень і використанням податкової інформації без належного розкриття її змісту. Доведено, що Верховний Суд обмежує можливість використання

Ця робота ліцензується відповідно до [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

© Капустник В. В., 2026

результатів автоматизованого аналізу як самостійної підстави для прийняття рішень, які впливають на права платників податків. Узагальнення судової практики дало змогу сформулювати підхід, відповідно до якого автоматизовані механізми можуть використовуватися для виявлення ризиків та ініціювання контрольних процедур, але не повинні підміняти оцінювання доказів і ухвалення остаточних рішень.

Встановлено, що практика Верховного Суду формує стандарт пояснюваної алгоритмізації податкового контролю, основними елементами якого є прозорість, перевірюваність результатів автоматизованого аналізу, належне мотивування рішень та ефективний судовий контроль. Обґрунтовано потребу в нормативному закріпленні додаткових гарантій захисту прав платників податків під час використання алгоритмізованих механізмів контролю.

Ключові слова: цифрове врядування, ризик-орієнтований підхід, податкове адміністрування, алгоритмічна прозорість, адміністративна процедура, податковий контроль, пояснюваність рішень, податковий обов'язок.

The purpose of this article is to determine the legal limits of algorithmization in tax control in Ukraine, to examine the functioning of automated tax risk assessment mechanisms, and to substantiate directions for strengthening safeguards for taxpayers' rights in the context of the digital transformation of tax administration.

The study is based on formal-legal, systemic-structural, comparative-legal, and hermeneutic methods. The empirical basis includes the provisions of the Tax Code of Ukraine, subordinate regulations governing automated tax risk monitoring systems, and the case law of the Supreme Court concerning disputes over the classification of taxpayers as risky entities and the suspension of tax invoice registration.

The study demonstrates that algorithmization of tax control is a consequence of the digitalization of public administration and involves the use of automated mechanisms for identifying tax risks. It is established that the current model of automated monitoring is based on a risk-oriented approach and contributes to improving the efficiency of tax administration. At the same time, the analysis of judicial practice reveals problems related to the insufficient transparency of risk criteria, inadequate reasoning of decisions adopted by tax authorities, and the use of tax information without proper disclosure of its factual basis. The findings indicate that the Supreme Court consistently limits the use of automated analysis as an independent ground for decisions affecting taxpayers' rights and legitimate interests. Judicial practice requires proper justification of decisions and effective judicial review. Based on the generalization of case law, it is substantiated that automated mechanisms may be used for risk detection and initiation of control procedures but should not replace the assessment of evidence or the adoption of final legally significant decisions.

The article argues that contemporary Ukrainian judicial practice is shaping a standard of explainable algorithmization of tax control. The key elements of this standard include transparency of decision-making grounds, verifiability of automated assessments, proper reasoning of administrative acts, and effective judicial oversight. The necessity of introducing

additional legal safeguards for taxpayers when automated control mechanisms are applied is substantiated.

Keywords: *digital governance, risk-based regulation, tax administration, algorithmic transparency, administrative procedure, tax control, explainability, tax liability.*

Постановка проблеми. Цифровізація публічного управління є одним із ключових напрямів модернізації державного управління та складовою процесу європейської інтеграції України [1, с. 81–83]. У сфері оподаткування вона супроводжується впровадженням інформаційно-аналітичних систем, автоматизованої обробки даних і ризик-орієнтованих механізмів податкового контролю [2, с. 78–80; 3, с. 77–84]. Використання алгоритмів дає змогу контролюючим органам здійснювати моніторинг значних масивів інформації, виявляти потенційні порушення податкового законодавства та автоматизувати окремі етапи контрольних процедур [4].

Найбільш поширеними проявами алгоритмізації податкового контролю в Україні є автоматизований моніторинг податкових накладних і розрахунків коригування, оцінювання ризиковості платників податків і використання інформаційно-аналітичних систем під час здійснення контрольних заходів [5; 6]. Водночас застосування таких механізмів породжує проблеми, пов'язані з прозорістю ухвалення рішень, їхнім належним обґрунтуванням, можливістю ефективного судового контролю та забезпеченням прав платників податків [7, р. 15–20; 8, р. 641–648].

Особливої актуальності ці питання набувають у зв'язку з поширенням технологій автоматизованого ухвалення рішень у публічному адмініструванні. За відсутності належних правових гарантій алгоритмізація податкового контролю може створювати ризики порушення принципів правової визначеності, пропорційності та права особи на справедливу адміністративну процедуру [9; 10, р. 72–79]. Це зумовлює потребу в дослідженні правових меж використання алгоритмів у податковому контролі та механізмів захисту прав платників податків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика цифровізації податкового адміністрування та використання цифрових технологій у діяльності податкових органів активно досліджується як українськими, так і зарубіжними науковцями. Питання податкового контролю, податкового адміністрування та гарантій прав платників податків розглядалися в працях М. П. Кучерявенка, Л. К. Воронової, Н. Ю. Пришви, І. Є. Криницького та інших учених. Окремі аспекти цифровізації публічного управління та податкового адміністрування висвітлено в роботах А. М. Івановської [1], Н. Сорокіної та В. Філатова [2], В. Сідляр, С. Герчаківського та С. Косса [3].

У зарубіжній науковій літературі значна увага приділяється алгоритмічному врядуванню, автоматизованому прийняттю рішень у публічному секторі, використанню штучного інтелекту та забезпеченню алгоритмічної прозорості й підзвітності [11, р. 3–7; 7, р. 13–18; 8, р. 633–640]. Особливого значення набули дослідження правових наслідків автоматизованого прийняття рішень у контексті GDPR та AI Act Європейського Союзу [9; 12; 13, р. 99–103].

Водночас більшість наявних досліджень зосереджена на загальних питаннях цифровізації податкового адміністрування. Недостатньо дослідженими залишаються правова природа

алгоритмізованих рішень у сфері податкового контролю, межі використання автоматизованих механізмів оцінювання податкових ризиків та їх відповідність вимогам належного врядування й захисту прав платників податків.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на розвиток цифрових технологій у сфері податкового адміністрування, відсутній комплексний підхід до визначення правових меж алгоритмізації податкового контролю. Подальшого наукового осмислення потребують питання співвідношення автоматизованих процедур і дискреційних повноважень контролюючих органів, права платника податків на отримання зрозумілого обґрунтування рішення, меж судового контролю за алгоритмізованими рішеннями та можливостей імплементації європейських стандартів автоматизованого прийняття рішень у податкове законодавство України.

Мета статті полягає у визначенні правових меж алгоритмізації податкового контролю в Україні, дослідженні особливостей використання автоматизованих механізмів оцінювання податкових ризиків, аналізі їх впливу на реалізацію прав платників податків та розробленні пропозицій щодо вдосконалення правового регулювання з урахуванням європейських стандартів автоматизованого прийняття рішень. Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання дослідження:

- з'ясувати правову природу алгоритмізації податкового контролю та особливості функціонування автоматизованих механізмів оцінювання податкових ризиків;
- проаналізувати судову практику щодо оскарження рішень, ухвалених із використанням алгоритмізованих процедур, і визначити ризики для реалізації прав платників податків;
- дослідити європейські стандарти автоматизованого прийняття рішень та обґрунтувати напрями вдосконалення податкового законодавства України.

Методологічну основу дослідження становлять формально-юридичний, системно-структурний, порівняльно-правовий та правогерменевтичний методи. Їхнє застосування дало змогу проаналізувати нормативно-правові засади алгоритмізації податкового контролю, визначити місце автоматизованих механізмів у системі податкового адміністрування та дослідити можливості імплементації європейських стандартів автоматизованого прийняття рішень у національне законодавство.

Емпіричну основу дослідження становлять положення податкового законодавства України та практика Верховного Суду щодо оскарження рішень про віднесення платників податків до категорії ризикових і зупинення реєстрації податкових накладних.

Виклад основного матеріалу. Цифрова трансформація публічного управління зумовила впровадження автоматизованих механізмів обробки інформації та підтримки управлінських рішень [1, с. 81–83; 14, р. 440–443]. У сфері податкового адміністрування це проявляється у використанні інформаційно-аналітичних систем для оцінювання податкових ризиків, моніторингу господарських операцій і відбору платників податків для здійснення контрольних заходів [2, с. 79–80; 3, с. 77–81].

Під алгоритмізацією податкового контролю в цьому дослідженні розуміється використання автоматизованих процедур аналізу податкової інформації та оцінювання ризиків, результати яких враховуються під час прийняття індивідуальних рішень щодо конкретних платників податків [11, р. 3–6; 8, р. 633–640].

Найбільш поширеним проявом алгоритмізації в Україні є ризик-орієнтований підхід, що передбачає виявлення операцій і платників з підвищеною ймовірністю порушення податкового законодавства [5; 6]. Його застосування сприяє підвищенню ефективності контрольної діяльності та оптимізації ресурсів податкових органів [4; 3, с. 82–84].

Водночас використання алгоритмізованих механізмів породжує правові виклики, пов'язані з прозорістю критеріїв оцінювання ризиків, обґрунтованістю рішень, можливістю ефективного судового контролю та забезпеченням процесуальних прав платників податків [7, р. 15–20; 8, р. 641–648; 10, р. 72–79]. Тому алгоритмізація має здійснюватися з дотриманням принципів верховенства права, правової визначеності, пропорційності та належного врядування [9; 10, р. 72–79].

Отже, алгоритмізація податкового контролю є закономірним етапом розвитку цифрового податкового адміністрування, однак потребує належного нормативного регулювання та ефективних гарантій захисту прав платників податків.

Правові засади застосування автоматизованих механізмів податкового контролю визначаються насамперед Податковим кодексом України та підзаконними нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування систем моніторингу податкових ризиків [5; 6]. Одним із ключових інструментів цифрового податкового контролю є система автоматизованого моніторингу відповідності податкових накладних і розрахунків коригування критеріям оцінювання ступеня ризиків, спрямована на запобігання ухиленню від оподаткування та формуванню безпідставного податкового кредиту [5; 6].

Механізм реалізації зазначених процедур визначається Порядком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 року № 1165 [6]. Відповідно до нього автоматизований моніторинг здійснюється за рахунок перевірки платників податків і господарських операцій на відповідність критеріям ризиковості.

Особливістю цього механізму є автоматизоване оцінювання ризиків на підставі алгоритмів обробки податкової інформації. Результати такого аналізу використовуються для подальшого розгляду матеріалів комісіями контролюючих органів та ухвалення рішень щодо реєстрації або зупинення реєстрації податкових накладних [6].

Запровадження ризик-орієнтованого підходу відповідає сучасним тенденціям розвитку податкового адміністрування [4; 2, с. 79–81; 3, с. 78–84]. Водночас чинне законодавство не забезпечує достатньої прозорості алгоритмічних процедур, перевірюваності критеріїв ризиковості та належних гарантій захисту платників податків від можливих помилок автоматизованої обробки даних [9; 7, р. 15–20; 8, р. 641–648]. Саме це зумовило формування значної судової практики щодо оскарження рішень, ухвалених на підставі автоматизованого моніторингу податкових ризиків.

Запровадження механізмів автоматизованого моніторингу податкових ризиків зумовило зростання кількості спорів між платниками податків і контролюючими органами. Найпоширенішими є спори щодо віднесення платників до категорії ризикових і зупинення реєстрації податкових накладних. Аналіз практики Верховного Суду свідчить про формування правових підходів до оцінки законності рішень, прийнятих із використанням автоматизованих процедур обробки податкової інформації [15–17].

Судова практика виходить із того, що відповідність платника податків критеріям ризиковості сама собою не доводить порушення податкового законодавства та не звільняє контролюючий орган від обов'язку належного обґрунтування прийнятого рішення [15–17].

У постанові від 14 травня 2025 року в справі № 260/3479/24 Верховний Суд зазначив, що моніторинг ризиків має здійснюватися в межах процедури реєстрації конкретної податкової накладної або розрахунку коригування. Автоматизований аналіз податкової інформації не може бути самостійною підставою для прийняття рішення про ризиковість платника податків [15].

У постанові від 18 листопада 2025 року в справі № 140/6764/24 Суд наголосив, що формальне посилання на податкову інформацію або критерії ризиковості не відповідає вимогам належного мотивування індивідуального акта. Під час судового розгляду підлягають перевірці не лише рішення комісії, а й матеріали, які стали підставою для його прийняття. Обов'язок доведення правомірності рішення покладається на контролюючий орган [18; 16].

У постанові від 6 листопада 2025 року в справі № 480/6321/23 Верховний Суд вказав, що податкова інформація з інформаційних баз ДПС не має наперед встановленої доказової сили та повинна оцінюватися разом з іншими доказами. Наявність відомостей про ризикові операції або контрагентів не може свідчити про неправомірність діяльності платника за умови подання належних первинних документів. Суд також підкреслив потребу в конкретизації операцій, контрагентів та обставин, які стали підставою для висновку про ризиковість [17].

Узагальнення судової практики дає змогу сформулювати такі підходи Верховного Суду: рішення про ризиковість повинні містити чітке обґрунтування; автоматизовані алгоритми мають допоміжний характер і не звільняють податковий орган від обов'язку доведення своїх висновків; податкова інформація з внутрішніх баз даних не має переваги над належними первинними документами; судовий контроль охоплює перевірку як форми рішення, так і фактичних підстав його прийняття [15–17].

Отже, практика Верховного Суду свідчить про формування стандарту пояснюваної алгоритмізації податкового контролю, відповідно до якого результати автоматизованого аналізу повинні бути прозорими, перевіреними та придатними для ефективного судового контролю [15–17].

Значну частину адміністративних спорів у сфері податкового контролю становлять справи щодо зупинення реєстрації податкових накладних і розрахунків коригування. Використання автоматизованого моніторингу ризиків у таких випадках безпосередньо впливає на права та законні інтереси платників податків, оскільки може ускладнювати здійснення господарської діяльності та формування податкового кредиту [5; 6].

Аналіз практики Верховного Суду свідчить, що процедура моніторингу податкових накладних розглядається як превентивний механізм податкового контролю, спрямований на запобігання можливим порушенням податкового законодавства [15; 17]. Водночас вона не повинна підміняти податкову перевірку або використовуватися для встановлення факту порушення без належного дослідження обставин конкретної справи [15; 17].

Верховний Суд неодноразово наголошував на обов'язку контролюючих органів оцінювати пояснення та документи, подані платником податків для підтвердження реальності господарських операцій. Формальне посилання на критерії ризиковості чи інформацію з аналітичних баз даних не є достатньою підставою для відмови в реєстрації податкової накладної. Вирішальне значення мають фактичні обставини справи та належність поданих первинних документів [17].

Судова практика також виходить із потреби в належному мотивуванні рішень контролюючих органів. Платник податків повинен розуміти, які саме обставини викликали сумніви та які документи або пояснення визнані недостатніми. Використання шаблонних формулювань без конкретизації фактичних підстав рішення суперечить принципам правової визначеності та належного врядування [16; 17].

Отже, автоматизований моніторинг податкових накладних не може функціонувати як автономний механізм прийняття юридично значущих рішень. Остаточне рішення повинно ґрунтуватися на оцінюванні обставин справи, дослідженні доказів і дотриманні процесуальних гарантій платника податків [15–17; 18].

Аналіз судової практики свідчить про формування Верховним Судом правових меж використання алгоритмізованих механізмів у сфері податкового контролю. Незважаючи на відсутність спеціального регулювання автоматизованого прийняття рішень у податковому законодавстві, судова практика виробила низку принципів, спрямованих на забезпечення балансу між ефективністю податкового адміністрування та захистом прав платників податків [15–17].

По-перше, результати автоматизованого аналізу можуть використовуватися для виявлення ризиків та ініціювання контрольних процедур, але не є самостійним доказом порушення податкового законодавства [15; 17]. По-друге, рішення контролюючих органів повинні містити чітке обґрунтування підстав ризиковості та бути перевірюваними для платника податків і суду [15; 17]. По-третє, алгоритмізовані механізми не можуть підміняти оцінювання доказів, а податкові органи зобов'язані враховувати пояснення платника та подані ним первинні документи [16; 17]. По-четверте, рішення, ухвалені із використанням автоматизованих процедур, підлягають повноцінному судовому контролю щодо їх законності, обґрунтованості та дотримання процесуальних гарантій [15–17; 18].

Отже, практика Верховного Суду фактично формує стандарт пояснюваної алгоритмізації податкового контролю, ключовими елементами якого є прозорість, мотивованість, перевірюваність та ефективний судовий контроль за результатами застосування автоматизованих механізмів [15–17].

Розвиток цифрових технологій у публічному адмініструванні [1] зумовив формування в Європейському Союзі правових механізмів, спрямованих на забезпечення балансу між ефективністю автоматизованих процедур і захистом прав людини. Ключове значення в цій сфері мають принципи прозорості, підзвітності та можливості оскарження рішень, ухвалених із використанням автоматизованих механізмів [7–14].

Одним із базових нормативних актів є Загальний регламент про захист даних (GDPR), який гарантує право особи не бути об'єктом рішення, що ґрунтується виключно на автоматизованій обробці даних і має істотні правові наслідки [9]. Європейський підхід

передбачає право особи на отримання пояснення підстав такого рішення та його перегляд за участю людини [9; 10].

Подальший розвиток ці підходи отримали в AI Act, який встановлює вимоги до високоризикових систем штучного інтелекту, зокрема щодо прозорості, якості даних, документування процесів і людського контролю за результатами функціонування систем [12; 13].

Хоча механізми автоматизованого моніторингу податкових ризиків в Україні формально не належать до систем штучного інтелекту, проблематика їхнього правового регулювання є схожою та пов'язана із забезпеченням пояснюваності рішень, можливості перевірки їхньої обґрунтованості та ефективного захисту прав платників податків [7; 8; 10; 11; 14].

Аналіз практики Верховного Суду свідчить про поступове наближення національних підходів до європейських стандартів. Вимоги щодо належного мотивування рішень, розкриття змісту податкової інформації та неприпустимості підміни оцінки доказів результатами автоматизованого аналізу відповідають принципам прозорості, підзвітності та людського контролю [7–10; 12; 14–17].

У зв'язку із цим перспективним напрямом розвитку податкового законодавства України є нормативне закріплення мінімальних стандартів використання алгоритмізованих механізмів податкового контролю, зокрема права платника податків на отримання зрозумілого обґрунтування рішення, а також гарантій ефективного адміністративного та судового перегляду таких рішень [9; 12; 10].

Проведене дослідження дає змогу дійти таких **висновків**.

1. Алгоритмізація податкового контролю є закономірним етапом цифрової трансформації податкового адміністрування та проявляється у використанні автоматизованих механізмів аналізу податкової інформації й оцінювання ризиків з метою підвищення ефективності контрольної діяльності.

2. Нормативною основою застосування алгоритмізованих механізмів в Україні є положення Податкового кодексу України та Порядок, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 1165. Водночас чинне законодавство не містить комплексного регулювання автоматизованого прийняття рішень і спеціальних гарантій захисту прав платників податків.

3. Аналіз практики Верховного Суду свідчить про формування правового підходу, відповідно до якого автоматизовані системи можуть використовуватися для виявлення ризиків та ініціювання контрольних процедур, однак не можуть підміняти оцінювання доказів, встановлення фактичних обставин справи та ухвалення остаточних рішень, що впливають на права й законні інтереси платників податків.

4. Судова практика фактично формує стандарт пояснюваної алгоритмізації податкового контролю, ключовими елементами якого є прозорість підстав прийняття рішень, належне мотивування висновків контролюючих органів, перевірюваність використаної податкової інформації та ефективний судовий контроль.

5. Порівняння національної практики з європейськими підходами свідчить про її загальну відповідність сучасним тенденціям регулювання автоматизованого прийняття рішень, заснованим на принципах прозорості, підзвітності та людського контролю.

6. Перспективним напрямом удосконалення податкового законодавства України є нормативне закріплення гарантій використання алгоритмізованих механізмів податкового контролю, зокрема права платника податків на отримання зрозумілого обґрунтування рішення, ефективний адміністративний перегляд і повноцінний судовий контроль.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Івановська А. М. Адміністрування податків в умовах цифровізації у країнах Європейського Союзу: досвід для України. *Економіка. Фінанси. Право*. 2023. № 4. С. 80–84. URL : <https://elar.navs.edu.ua/jspui/handle/123456789/25158>
2. Сорокіна Н., Філатов В. Цифровізація публічного управління в Україні: теоретичний аспект. *Аспекти публічного управління*. 2025. Т. 13, № 1. С. 77–81. DOI : <https://doi.org/10.15421/152509>
3. Сідляр В., Герчаківський С., Косс С. Цифровізація податкового адміністрування в контексті підвищення ефективності оподаткування малого та середнього бізнесу. *Світ фінансів*. 2024. № 4 (81). С. 75–88. DOI : <https://doi.org/10.35774/sf2024.04.075>
4. Tax Administration 2024: Comparative Information on OECD and Other Advanced and Emerging Economies / OECD. Paris : OECD Publishing, 2024. DOI : <https://doi.org/10.1787/2d5fba9c-en>
5. Податковий кодекс України : Закон України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
6. Про затвердження Порядку зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних : постанова Кабінету Міністрів України від 11 груд. 2019 р. № 1165. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1165-2019-п>
7. Cerrillo-i-Martínez A. Com obrir les caixes negres de les administracions públiques? Transparència i rendició de comptes en l'ús dels algoritmes. *Revista Catalana de Dret Públic*. 2019. No. 58. P. 13–28. DOI 10.2436/rcdp.i58.2019.3277
8. Kroll J. A., Huey J., Barocas S., Felten E. W., Reidenberg J. R., Robinson D. G., Yu H. Accountable Algorithms. *University of Pennsylvania Law Review*. 2017. Vol. 165, No. 3. P. 633–705.
9. Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 (General Data Protection Regulation). *Official Journal of the European Union*. 2016. OJ L 119. P. 1–88. URL : <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>
10. De Gregorio G., Radu R. Digital Constitutionalism in the New Era of Internet Governance. *International Journal of Law and Information Technology*. 2022. Vol. 30, No. 1. P. 68–87. DOI : <https://doi.org/10.1093/ijlit/eaac004>
11. Wieringa M. A. What to Account for When Accounting for Algorithms: A Systematic Literature Review on Algorithmic Accountability. In: Hildebrandt M., Castillo C. (eds.). *FAT* '20: Proceedings of the 2020 Conference on Fairness, Accountability, and Transparency*. New York : Association for Computing Machinery, 2020. P. 1–18. DOI : <https://doi.org/10.1145/3351095.3372833>

12. Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 laying down harmonised rules on artificial intelligence (Artificial Intelligence Act). *Official Journal of the European Union*. 2024. OJ L 2024/1689. URL : <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>
13. Veale M., Zuiderveen Borgesius F. Demystifying the Draft EU Artificial Intelligence Act. *Computer Law Review International*. 2021. Vol. 22, No. 4. P. 97–112. DOI : <https://doi.org/10.9785/cri-2021-220402>
14. Criado J. I., Gil-Garcia J. R. Creating Public Value through Smart Technologies and Strategies: From Digital Services to Artificial Intelligence and Beyond. *International Journal of Public Sector Management*. 2019. Vol. 32, No. 5. P. 438–450. DOI : <https://doi.org/10.1108/IJPSM-07-2019-0178>
15. Постанова Верховного Суду від 14 травня 2025 р. у справі № 260/3479/24, адміністративне провадження № К/990/4759/25. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/127343067>
16. Постанова Верховного Суду від 18 листопада 2025 р. у справі № 140/6764/24, адміністративне провадження № К/990/3175/25. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/131870579>
17. Постанова Верховного Суду від 06 листопада 2025 р. у справі № 480/6321/23, адміністративне провадження № К/990/32697/24. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/131595660>
18. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06 лип. 2005 р. № 2747-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>

Дата надходження 22.06.2026

Дата прийняття після рецензування 29.07.2026

Дата рекомендації 27.08.2026

Дата публікації 30.09.2026